

La Disputa de Barcelona de 1263

Dijous, 20 de juny de 2013

La Disputa de Barcelona, convocada a petició dels dominics de Girona i arbitrada personalment pel rei Jaume I, va tenir lloc a l'estiu del 1263, al Palau Reial, en presència de la cort, el clergat i els habitants de la ciutat, tant jueus com cristians. Hi intervingueren, com a disputants, el dominic Pau Cristià, convers, i el mestre Moixé ben Nakhman de Girona, anomenat Nakhmànides, que defensà les raons del judaisme. El relat de l'esdeveniment ens ha arribat mitjançant dues versions, una d'hebrea i una altra de llatina, que substancien dos relats ben diferents.

La croada contra els albigesos, que a principis del segle XIII abrangà Occitània i enfrontà la monarquia francesa i la catalanoaragonesa, va contribuir al lent però progressiu enrareïment de les relacions dels cristians amb els jueus. Aquests últims, situats en una posició cada cop més fràgil en el joc complex entre la monarquia, l'església, les elits i el poble menut, van trobar en les disputes un clima més marcat per la correlació de forces que per la dels arguments.

En el 750è aniversari de la cèlebre Disputa de Barcelona, el seminari proposa fer un pas endavant en l'estudi tant de la Disputa mateixa com de la seva rellevància històrica. Com a cloenda s'oferirà als assistents una escenificació teatralitzada de la Disputa, amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Mòn Juïc.

Han col·laborat en la preparació del seminari Tessa Calders, Pere Casanelles, Alexander Fidora, Joan Roca, Pere Verdés i Eulàlia Vernet.

Coordinació tècnica: Elisenda Curià

Lloc:

MUSEU D'HISTÒRIA DE BARCELONA
Sala Martí l'Humà
Plaça del Rei, s/n
08002 Barcelona

Informació i reserves:

Tel.: 93 256 21 22
reservesmuhba@bcn.cat

Horari d'atenció:

de dilluns a divendres,
de 10 a 14 h i de 16 a 19 h.
www.museuhistoria.bcn.cat

Preu:

14€ (estudiants, aturats i jubilats, 7€)

Inscripció:

Per inscriure-us al seminari, cal que truqueu o envieu un correu electrònic a la secció Reserves del museu. El pagament es pot fer per transferència bancària al compte 2100 3236 83 2200065134 (especificant el vostre nom) o a les taquilles del museu. Els estudiants, aturats i jubilats han de fer efectiu el pagament a les taquilles del museu.

Edició facsimil de l'Haggadà de Sarajevo, fol. 19v. Foto: Pep Parer-MUHBA

MUI·IBA
MUSEU D'HISTÒRIA
DE BARCELONA

La Disputa de Barcelona de 1263

20 de juny de 2013

La Disputa de Barcelona de 1263

Dijous, 20 de juny de 2013

09.00 Recepció a la sala de Martí l'Humà

09.15 Presentació

Jaume Ciurana, tinent d'alcalde de Cultura, Coneixement, Creativitat i Innovació

ELS JUEUS I LES DISPUTES A L'ÀREA CATALANOOCITANA AL SEGLE XIII

09.30 Origen i natura de les disputes. Barcelona el 1263

Claude Denjean, Universitat de Tolosa
Presentació i moderació, J. Ramón Magdalena

ELS TEXTOS I LA CRÍTICA DE TEXTOS COM A INSTRUMENT DE COMBAT

10.20 El llenguatge hebreu de la Disputa de Barcelona

Francesco Bianchi, filòleg
Presentació i moderació, Tessa Calders

11.10 Pausa cafè

11.40 La Disputa de Barcelona i el coneixement del Talmud al món cristià

Alexander Fidora, U. Autònoma de Barcelona i ICREA
Presentació i moderació, Eulàlia Vernet

12.30 Debat general

13.00 Pausa dinar

LA DISPUTA DE BARCELONA EN LA HISTÒRIA EUROPEA

15.10 La singularitat de la Disputa de Barcelona en el marc de les disputes públiques entre cristians i jueus a l'Europa medieval

Harvey J. Hames, Universitat Ben Gurion
Presentació i moderació, Alexander Fidora

16.00 Conseqüències històriques de llarga durada de la Disputa de Barcelona

Robert Chazan, Universitat de Nova York
(videoconferència)
Presentació i moderació, Esperança Valls

DEBAT GENERAL

16.50 La Disputa de 1263, cap a un nou balanç

A càrrec de **Pere Casanellas**, Societat Catalana d'Estudis Hebraics, en diàleg amb **J. Ramón Magdalena Nom de Déu**, Universitat de Barcelona, i amb la intervenció dels ponents **C. Denjean**, **F. Bianchi**, **A. Fidora** i **H. J. Hames**

18.30 Cloenda

Josep Lluís Alay, director de Patrimoni, Museus i Arxius de l'Ajuntament de Barcelona, i **Joan Roca i Albert**, director del MUHBA

750È ANIVERSARI DE LA DISPUTA. REPRESENTACIÓ TEATRALITZADA

19.00 La Disputa de Barcelona de 1263

Text adaptat de **Tessa Calders**, Institut d'Estudis Món Juïc
Amb l'actuació de **Santi Pon**, **Xavier Capdet**, **Toni Badia**, **Roger Pou** i **Quim Dotras**. Narració i música de **Laura Castellet**. Direcció d'**Agustí Espriu**
Presentació del projecte i de l'obra per **Tessa Calders** i **Eulàlia Vernet**

La representació teatralitzada serà un acte obert al públic i tornarà a programar-se el dia 20 de juliol, coincidint amb el 750 aniversari de la Disputa.